

Кредит-Рейтинг

а/с 921, Київ, 01024, Україна
тел/факс: +380 (44) 490 2550, 490 2554
e-mail: office@credit-rating.com.ua
<http://www.credit-rating.com.ua>

Рейтинговий звіт ODSA – 14 – с

Звіт про оновлення загального кредитного рейтингу позичальника

Одержувач рейтингу:	м. Одеса
Тип кредитного рейтингу:	кредитний рейтинг позичальника за Українською Національною шкалою кредитних рейтингів
Кредитний рейтинг:	uaA-
Прогноз рейтингу:	стабільний
Дата визначення:	01.04.2005 р.
Дата оновлення	24.04.2007 р.
Результат оновлення	підвищення

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг позичальника (контрагента) визначено за Національною шкалою кредитних рейтингів, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Кредитний рейтинг позичальника ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє. Кредитний рейтинг базується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія кредитного рейтингу

Дата	01.04.2005 р.	01.07.2005 р.	30.09.2005 р.	21.12.2005 р.	19.06.2006 р.	28.11.2006 р.	24.04.2007 р.
Рівень рейтингу	uaBB	uaBB	uaBB	uaBB	uaBBB-	uaBBB-	uaA-
Прогноз	в розвитку	в розвитку	в розвитку	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний

Рейтинг позичальника на рівні «uaA» відображує **ВИСОКУ СПРОМОЖНІСТЬ** позичальника виконати в умовах українського фінансового ринку дане боргове зобов'язання, хоча дане боргове зобов'язання перебуває під більшим впливом несприятливих змін у комерційних, фінансових і економічних умовах, ніж боргові зобов'язання з рейтингами категорії «uaAAA» і «uaAA».

Знаки «+» та «-» означають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Прогноз «стабільний» вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу міста Одеса підтримується:

- покращенням структури прямого боргу та зниженням в 2006 році прямого боргового навантаження бюджету міста до 16,7% (43,4% в 2005 році) та помірним рівнем його запланованого росту протягом 2007 року – до 20,6%;
- зменшенням залежністю бюджету міста від трансфертів з бюджетів вищих рівнів, а саме бюджетом міста на 2007 рік, отримання дотації вирівнювання з Державного бюджету не передбачено;
- підвищенням гнучкості бюджету міста, зокрема зростанням обсягу та питомої ваги неподаткових надходжень бюджету міста, порівняно з 2005 роком, в 2,2 рази та на 8,3 в. п., відповідно, за рахунок появи нових джерел надходжень;
- збереженням позитивних тенденцій розвитку ринку праці впродовж 2006 року, порівняно з 2005 роком: середньооблікова чисельність штатних працівників (без урахування малого підприємництва) збільшилась на 3,9%, рівень офіційно зареєстрованого безробіття залишається одним із найнижчих в Україні і дорівнює 0,3%, середня заробітна плата працівників міста, підвищилась на 24,6% та станом на 01.01.2007 р. дорівнює 1 072,1 грн. (середній рівень по країні 1 041,4 грн.);
- подальшим зростанням в 2006 році ряду економічних показників, зокрема обсягу роздрібного товарообігу, інвестицій в основний капітал, введеного в експлуатацію житла та іноземних інвестицій;
- підвищенням ефективності використання земельного фонду міста та об'єктів комунальної власності: сума надходжень від оренди земельних ділянок зросла в 1,8 рази порівняно з 2005 роком; від оренди об'єктів комунальної власності на 13,8%.

Рівень кредитного рейтингу міста Одеса обмежується:

- скороченням в звітному періоді обсягів реалізації промислової продукції на 18,9%, зовнішньої торгівлі товарами та послугами на 7,7%, порівняно з 2005 роком.
- високим рівнем зношеності інженерних мереж міста, оновлення яких потребує значних капітальних вкладень, при зростанні на 41,8% до 212,5 млн. грн. заборгованості населення за житлово-комунальні послуги в 2006 році.

Резюме

Представлений аналітичний звіт розкриває основні зміни, які відбувалися впродовж 2006 року в соціально-економічній та фінансовій сферах міста Одеси та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Одеської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Деякі кількісні дані, які аналізуються в звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2006 року наведено у наступній таблиці.

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Одеса за результатами 2006 року.

Назва показника	2005 рік	2006 рік	2006 р. до 2005 р., %
Чисельність наявного населення тис. осіб	1 002,0	1 000,5	99,8
Середньооблікова кількість працівників за видами економічної діяльності (без малого підприємництва), тис. осіб	262,8	273,1	103,9
Рівень зареєстрованого безробіття, %	0,3	0,3	100,0
Середньомісячна заробітна плата, грн.	860,6	1 072,1	124,6
Заборгованість з заробітної плати (на економічно активних підприємствах), млн. грн.	7,0	8,2	117,1
Реалізація промислової продукції, млн. грн. у фактичних цінах	6 162,0	4 993,5	81,1
Інвестиції в основний капітал у фактичних цінах, млн. грн.	3 145,0	3 784,2	105,4*
Іноземні інвестиції наростаючим підсумком, млн. дол. США	369,8	422,1	114,8
Зовнішньоторговельний оборот, млн. дол. США	2 716,8	2 506,3	92,3
Роздрібний товарообіг, млн. грн.	3 925,2	5 609,7	142,9
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	253,3	449,6	177,5

* - у порівняних цінах

Джерело: Виконавчий комітет Одеської міської ради

Населення міста, трудові ресурси та ринок праці

У 2006 році, як і в 2005 році, в м. Одесі зберігається тенденція до скорочення чисельності наявного населення, що відбувається виключно через негативний природний приріст. На противагу цьому, ситуація на ринку праці демонструє позитивну динаміку. Зокрема, впродовж 2006 року кількість зайнятих в усіх сферах економічної діяльності міста (без врахування малого бізнесу) зросла на 3,9% до 273,1 тис. осіб, середня заробітна плата підвищилась на 24,6% до 1 072,1 грн., що на 2,9% вище за середній рівень по країні, рівень безробіття не зазнав змін та складає 0,3%. Проте, поряд з цим слід відмітити зростання заборгованості з виплати заробітної плати на 17,1% до 8,2 млн. грн. за результатами 2006 року, порівняно з даними станом на 01.01.2006 р. При цьому заборгованість зросла виключно за рахунок збільшення поточної заборгованості.

Промисловий комплекс міста

Підприємства промислового та транспортного комплексу міста відіграють провідну роль у економіці міста, адже саме вони забезпечують 27,4% надходжень до загального фонду доходної частини бюджету міста з урахуванням нерозподіленого міжбюджетами різних рівнів податку з доходів фізичних осіб та плати за землю.

За результатами 2006 року промислова сфера м. Одеси демонструє скорочення обсягів виробництва, порівняно з 2005 роком. Зазначена ситуація пояснюється зупинкою на реконструкцію з серпня 2005 року ВАТ «Лукойл - Одеський нафтопереробний завод», який був одним з 10 найбільших платників до бюджету міста. Підприємство планує відновити свою виробничу діяльність у вересні 2007 року. Зменшення виробництва призвело до скорочення обсягів реалізації промислової продукції. Зокрема, за звітний рік реалізовано промислових товарів обсягом 4 993,5 млн. грн., що на 18,9% менше порівняно з попереднім роком. В розрахунку на одного жителя припадає 4991,0 грн. промислової продукції, що в 2 рази нижче за середнє значення по країні.

Загалом в звітному періоді усі галузі промисловості, окрім виробництва коксу та інших продуктів нафто перероблення, порівняно з 2005 роком, збільшили обсяги реалізації продукції та послуг.

Інвестиції в основний капітал

Як і в попередніх періодах, в місті спостерігається високий рівень інвестиційної активності. Підприємствами міста за 2006 рік було освоєно інвестицій в основний капітал обсягом 3 784,2 млн. грн., що на 20,3% (в порівняних цінах на 5,4%) більше за 2005 рік. При цьому, за обсягом інвестицій в основний капітал на одного мешканця Одеса випереджає середнє значення по країні в цілому на 40,8%.

Основними джерелами інвестицій з основний капітал залишаються власні кошти підприємств й організацій та кошти населення.

Іноземні інвестиції

З результатами звітнього періоду спостерігається подальше зростання обсягу іноземних інвестицій, що залучаються в економіку міста. За 2006 рік обсяг інвестицій зріс на 14,8% до рівня 422,1 млн. дол. США, що в розрахунку на одного мешканця складає 421,8 дол. США. Слід зазначити, що за обсягом іноземних інвестицій на одного мешканця в звітному періоді Одеса поступається середньому значенню по Україні на 7,2%, тоді як у 2005 році зазначений показник перевищував середнє значення на 5,8%.

Провідне місце в галузевій структурі іноземних інвестицій належить промисловості, питома вага якої в загальному обсязі іноземного капіталу складає 34,5%. На противагу відносної стабільності галузевої структури іноземних інвестицій, у 2006 році спостерігаються значні зміни в їх географічній структурі. Так, значною мірою скоротився обсяг і питома вага прямих іноземних інвестицій з Віргінських та Британських островів, тоді як збільшився з Нідерландів.

Капітальне будівництво

Обсяг введеного в експлуатацію житла за даними 2006 року складає 449,6 тис. кв. м, що на 77,5 % більше, ніж за відповідний період минулого року. В розрахунку на 1000 осіб зазначений показник перевищує середнє значення по країні в 2,5 рази.

Збільшення обсягів будівельних робіт відбувається, переважно, внаслідок стабільного підвищення попиту на нерухомість, як одного з надійних інструментів збереження та примноження капіталу.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій

В 2006 році, на відміну від 2005 року, спостерігається зменшення обсягу зовнішньої торгівлі товарами та послугами, що спричинене реконструкцією на ВАТ «Лукойл-ОНПЗ». Так, за звітний період зовнішньоторговельний оборот складає 2 506,3 млн. дол. США, що на 7,7% менше порівняно з 2005 роком. При цьому експорт зменшився на 19,2%, тоді як обсяг імпорту майже не змінився. Крім того, в звітному періоді експорт послуг вперше за останні роки перевищив експорт товарів за рахунок різкого зменшення обсягу останніх. В розрахунку на одного мешканця сума зовнішнього товарообороту дорівнює 2 205,0 дол. США, що на 40,1% більше за середнє значення по Україні за відповідний період.

Реконструкція на найбільшому підприємстві призвела і до змін в товарній та географічній структурі зовнішньої торгівлі. Зокрема, різко скоротився як імпорт, так і експорт мінеральних продуктів, що в свою чергу призвело до збільшення питомої ваги всіх інших груп товарів. У звітному періоді скоротився обсяг продажу товарів підприємствами міста Одеси до всіх основних іноземних країн-споживачів, окрім Росії. В структурі імпорту порівняно з іншими країнами постачальниками значно зросли обсяг та питома вага товарів з Китаю та Туреччини, тоді як з Росії – зменшились. Структура зовнішньої торгівлі послугами в аналізованому періоді не зазнала суттєвих змін.

Торгівля і громадське харчування

Протягом 2006 року в м. Одеса зберігається позитивна динаміка розвитку споживчого ринку. Так, обсяг роздрібного товарообороту за результатами звітного періоду складає 5 609,7 млн. грн., темп росту до 2005 року становить 142,9%. В розрахунку на одну особу обсяг роздрібного товарообороту дорівнює 5 687,8 грн., що перевищує середнє значення по країні в цілому в 2,4 рази.

Зростання роздрібного товарообороту спричинене як зростанням купівельної спроможності населення міста Одеси, так і розширенням торговельної мережі.

Житлово-комунальне господарство міста

Однією з основних проблем житлово-комунальних господарства залишається підтримання беззбиткового функціонування підприємств, що надають послуги з водо-, теплопостачання, утримання будинків та прибудинкових територій, шляхом

впровадження тарифів, які на 100% відшкодуватимуть витрати. Впродовж 2006 року Одеською міською радою у зв'язку з загальнодержавним підвищенням ціни за газ було розроблено та введено нові економічно обгрунтовані тарифи на комунальні послуги. В результаті чого, станом на 01.01.2007 року рівень покриття собівартості основних комунальних послуг тарифом в середньому складає 94,1%.

Проте слід зазначити, що в звітному періоді, незважаючи на надходження субвенції з Державного бюджету на заходи щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень обсягом 8,5 млн. грн., на 41,8% зросла заборгованість населення за житлово-комунальні послуги. Це було спричинене, переважно, низьким рівнем проплати населення за ці послуги у IV кварталі 2006 року у зв'язку зі значним підвищенням тарифів на опалення та ціни газу протягом 2006 року.

Крім того, в 2006 році до бюджету міста з Державного бюджету на погашення заборгованості минулих років з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги та їх собівартістю надано субвенцію обсягом 20,4 млн. грн., що позитивно вплинуло на фінансовий стан комунальних підприємств, адже дозволило покрити частину збитків минулих періодів.

Земельні ресурси та комунальна власність

У 2006 році в м. Одеса було розпочато роботи з інвентаризації першочергових масивів земель міста, що дозволило протягом звітного періоду розширити коло орендарів, що, в свою чергу, призвело до зростання надходжень до бюджету міста від орендної плати на землю в 1,8 рази до 27,5 млн. грн., порівняно з 2005 роком.

За результатами 2006 року було приватизовано 41 земельну ділянку загальною площею 19,6 га в результаті чого до бюджету міста надійшло 85 932,6 тис. грн. Зокрема, протягом аналізованого періоду Одеською міською радою було проведено 8 земельних аукціонів, через які було приватизовано 25 земельних ділянок загальною площею 12,2 га. При цьому за результатами 2006 року уточнений річний план за надходженням до бюджету міста коштів від приватизації землі виконано на 44,0%. Низький рівень виконання плану спричинений суперечностями у вирішенні земельних питань, у зв'язку з чим у звітному періоді було відмінено декілька земельних аукціонів.

Крім інвентаризації землі, в місті проводиться інвентаризація об'єктів комунальної власності. В результаті чого, у 2006 році значно зросла кількість та площа об'єктів, що знаходяться у комунальній власності. Це, в свою чергу, дозволило збільшити кількість договорів оренди та, відповідно, суми надходжень бюджету від оренди об'єктів комунальної власності на 13,8%, до 36 838,6 тис. грн.

Впродовж 2006 року було приватизовано 253 об'єкта комунальної власності загальною площею 52,4 тис. кв. м. на суму 104 221,5 тис. грн., що в 1,7 рази більше порівняно з 2005 роком. Це пояснюється як збільшенням продажу об'єктів комунальної власності, так і зростанням вартості продажу. Крім того, у звітному періоді Одеською міською радою було продано пакет акцію ВАТ «Фармація» на суму 20,5 млн. грн.

Бюджет міста

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Одеси, він був представлений у форматі бюджетного балансу.

Бюджет міста Одеси представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2005			2006		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Операційні надходження всього	658 325,6	86 557,7	744 883,3	922 168,3	212 691,4	1 134 859,7
Операційні видатки всього	629 177,4	101 750,9	730 928,3	861 773,2	135 215,2	996 988,4
Операційний баланс	29 148,2	-15 193,2	13 955,0	60 395,1	77 476,2	137 871,3
Фінансовий дохід	0,0	0,0	0,0	5,5	0,0	5,5
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	6 220,7	0,0	6 220,7	16 449,1	0,0	16 449,1
Фінансовий баланс	-6 220,7	0,0	-6 220,7	-16 443,6	0,0	-16 443,6
Поточний баланс	22 927,5	-15 193,2	7 734,3	43 951,5	77 476,2	121 427,7
Капітальні надходження всього	0,0	150 343,8	150 343,8	31 032,2	219 365,4	250 397,6
Капітальні видатки всього	23 100,7	127 474,4	150 575,1	68 701,1	215 858,5	284 559,6
Капітальний баланс	-23 100,7	22 869,4	-231,3	-37 668,9	3 506,9	-34 162,0
Баланс після капітальних видатків	-173,2	7 676,2	7 503,0	6 282,5	80 983,1	87 265,7
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	94,0	0,0	94,0	600,0	-14,6	585,4
Профіцит/дефіцит	-267,2	7 676,2	7 409,0	5 682,5	80 997,7	86 680,2
Фінансування	267,2	-7 676,2	-7 409,0	-5 682,5	-80 997,7	-86 680,2

Джерело: Фінансове управління Одеської міської ради

За результатами 2006 року, як і протягом попередніх бюджетних періодів, місто зберігає позитивний операційний баланс бюджету. При цьому його розмір зростає, що зумовлено збільшенням обсягу інших неподаткових надходжень, зокрема плати по договорам за право забудови та доходів фондів охорони навколишнього природного середовища. Але слід зауважити, що протягом 2006 року фінансування поточних видатків бюджету супроводжувалося касовими розривами, на покриття яких у звітному періоді залучались короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на загальну суму 23,5 млн. грн. Для порівняння, у 2005 році було залучено та погашено короткотермінових позичок на суму 40,0 млн. грн.

Поряд з цим в звітному періоді спостерігається зростання від'ємного значення фінансового та капітального балансу, у зв'язку із зростанням витрат на обслуговування боргу внаслідок розміщення облігацій внутрішньої місцевої позики Одеської міської ради наприкінці 2005 році та зростанням капітальних видатків.

Загалом, за результатами 2006 року бюджет м. Одеси виконано з профіцитом, зокрема, як за загальним, так і за спеціальним фондом. Необхідно відзначити, що за рахунок профіциту спеціального фонду бюджету міста в звітному періоді було погашено частину внутрішніх зобов'язань Одеської міської ради, а саме 24,1 млн. грн.

Виконання доходної частини бюджету м. Одеси за результатами 2006 року

Доходна частина бюджету міста за результатами 2006 року виконана в обсязі 1 380,6 млн. грн. (без врахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу), або 99,2% від затвердженого плану на відповідний період з урахуванням змін. При цьому план за загальним фондом виконано на 96,7%, спеціальним на – 105,4%. Зокрема, річний план з урахуванням змін за делегованими доходами бюджету, який був затверджений на рівні доведеному МФУ, фактично виконано на 102,6%, за власними - на 86,0%, за офіційними трансфертами – на 96,6%.

Слід зазначити, що Одеською міською радою впродовж звітнього періоду були внесені зміни до доходної частини бюджету міста на загальну суму 362,0 млн. грн., основним чином за рахунок збільшення надходження трансфертів з Державного бюджету, переважна частина яких не була врахована в затвердженому бюджеті на 2006 рік, а також інших неподаткових надходжень та доходів від операцій з капіталом.

Протягом 2006 року обсяг недоїмки бюджету міста за зобов'язаннями підприємств-платників скоротився на 21,6% і станом на 01.01.2007 р. складає 4,2 млн. грн. При цьому, зменшення загальної суми податкового боргу, відбулося виключно за рахунок скорочення на 35,9% заборгованості з плати за землю, питома вага якої у структурі недоїмки за результатами 2005 року дорівнювала 72,2%.

У 2006 році спостерігається певна зміна структури доходної частини бюджету міста, а саме зростання обсягу та питомої ваги неподаткових надходжень, офіційних трансфертів тоді як зменшується питома вага податкових надходжень та доходів від операцій з капіталом, не зважаючи на збільшення їх суми. Зазначені зміни, основним чином, спричинені значним темпом росту неподаткових надходжень впродовж звітнього періоду, який зумовлений тим, що з 01.01.2006 року до бюджету м. Одеси зараховуються кошти залучені від забудовників на розвиток інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури згідно з договорами на право забудови. Зростання обсягу та, відповідно, питомої ваги трансфертів з Державного бюджету, основним чином, пов'язане зі зростанням обсягу соціально спрямованих субвенцій, та надходженням в звітному періоді субвенцій на погашення заборгованості минулих років з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги та їх собівартістю; збереження, розвиток і реконструкцію історичної забудови та історико-культурної частини міст.

Крім того, в звітному році місто отримало дотацію вирівнювання обсягом 6 675,3 тис. грн., тоді як у попередніх бюджетних періодах Одеса мала статус міста-донора та, відповідно, передавала кошти до Державного бюджету.

Виконання видаткової частини бюджету м. Одеси за результатами 2006 року

За результатами звітнього періоду з бюджету міста здійснено видатків обсягом 1 293,8 млн. грн. без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу, що складає 94,3% від затвердженого з урахуванням змін плану на 2006 рік. Зокрема, уточнений річний обсяг за загальним фондом виконано на 95,6%, за спеціальним – на 90,9%. Необхідно зазначити, що протягом 2006 року рішенням Одеської міської ради були внесені зміни до видаткової частини бюджету міста, зокрема, загальну суму видатків було збільшено на 338,7 млн. грн., що пов'язано переважно з тим, що у дохідній та видатковій частині бюджету міста на 2006 рік не були враховані офіційні

трансферти, а також із збільшенням капітальних видатків. Загалом, видаткова частина бюджету за результатами 2006 року за економічною класифікацією характеризується незначним зменшенням питомої ваги поточних видатків порівняно з 2005 роком, насамперед, за рахунок значних темпів росту суми капітальних видатків, за рахунок реалізації проектів, на які було залучено кошти шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики та освоєння капітальних субвенцій, які у звітному періоді надійшли з Державного бюджету.

Видаткова частина бюджету міста за функціональною класифікацією, як і в попередніх періодах, має соціальне спрямування, основними видатковими статтями є видатки на освіту, охорону здоров'я (переважно асигнування на оплату праці працівників бюджетних установ та нарахування на заробітну плату), хоча порівняно з 2005 роком їх питома вага скоротилась з 44,5% до 40,5% за рахунок значного темпу росту фінансування за такими статтями як «Житлово-комунальне господарство» та «Транспорт».

Бюджет міста на 2007 рік

Доходна частина зведеного бюджету міста на 2007 рік затверджена обсягом 1 826,0 млн. грн., що складає 132,3% проти фактичного виконання 2006 року. При цьому обсяг делегованих доходів складає 627,3 млн. грн., або 119,6% виконання 2006 року, що відповідає рівню доведеному МФУ на відповідний період; доходи, що не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів затверджено обсягом 409,5 млн. грн., або 166,4% надходжень попереднього року.

Структура доходів бюджету міста на 2007 року характеризується подальшим зростанням обсягу і питомої ваги власних доходів бюджету міста, тоді як питома вага делегованих доходів поступово скорочується. Це пов'язано із збільшенням в 1,5 рази обсягу інших неподаткових надходжень бюджету. Ця стаття і надалі залишатиметься основним джерелом надходжень, які не враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів. Зростання спеціального фонду доходної частини бюджету міста у 2007 році, забезпечується запланованим збільшенням обсягу доходів від операцій з капіталом основним чином за рахунок зростання обсягу надходжень від приватизації землі більше ніж у 3 рази.

Видаткова частина бюджету м. Одеса на 2007 рік затверджена в обсязі 1 759,8 млн. грн. без урахування кредитування та коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу, що на 466,6 млн. грн. більше, порівняно з результатами виконання бюджету міста у 2006 році. При цьому спостерігається подальша зміна її структури як за економічною, так і функціональною класифікацією за рахунок зростання обсягу капітальних видатків внаслідок збільшення доходів від операцій з капіталом, а також надходжень від плати за договорами оренди.

Слід зазначити, в 2007 році з бюджету міста плануються вилучення до Державного бюджету обсягом 2,6 млн. грн., тоді як в 2006 році Одеса отримувала дотацію вирівнювання, що свідчить, про те, що в 2007 році планується подолати диспропорцію між видатками та доходами, що враховуються при розрахунку міжбюджетних трансфертів, яка виникла в 2006 році.

Боргові зобов'язання

До прямих боргових зобов'язань бюджету м. Одеси відносяться запозичення, а також короткотермінові та середньострокові позики, залучені до бюджету міста, в тому числі:

- 125,0 млн. грн. – кошти, що надійшли до бюджету розвитку міського бюджету м. Одеси внаслідок розміщення серій А, В, С облігацій внутрішньої місцевої позики 2005 року (дата погашення серії А - 31.12.2007 р., дата погашення серії В - 31.12.2008 р., дата погашення серії С - 31.12.2010 р.);
- 66,5 млн. грн. – непогашений залишок за боргами КП «Одеські теплові мережі», сплату яких взяла на себе Одеська міська рада (термін погашення 2011 рік);
- 3,0¹ млн. грн. – непогашений залишок за муніципальною позикою 1997 року з врахуванням невиплаченого процентного доходу (облігації не пред'явлені до погашення);
- 290,9² тис. грн. – за зобов'язаннями Одеської міської ради перед Обласною державною адміністрацією.

Отже, з урахуванням залишку заборгованості перед обласним бюджетом, станом на 01.02.2007 р. сума прямого боргу Одеської міської ради дорівнює 194 791,9³ тис. грн., що складає 16,7% в доходах бюджету міста за 2006 рік без урахування трансфертів.

Станом на 01.01.2007 р. сума консолідованого боргу⁴ м. Одеса (без боргових зобов'язань перед Обласною державною адміністрацією, списаних протягом січня 2007 року) складає 303,4 млн. грн., що становить 25,9% доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального.

За інформацією Одеської міської ради, місто має намір надалі продовжувати роботу щодо залучення позичкових коштів. У травні 2007 році Одеська міська рада планує здійснити зовнішнє запозичення до бюджету розвитку, у сумі еквівалентній 335,0 млн. грн. з ефективною ставкою в 9,5% та строком обігу 5 років шляхом укладення кредитних угод, кредит за якими фінансується через випуск іноземним кредитором цінних паперів на міжнародних ринках капіталу. Процентний дохід планується сплачувати раз на півріччя. Оферта за цим зобов'язанням не передбачається. Слід зазначити, що на сьогодні Одеська міська рада вже отримала дозвіл Міністерства фінансів України на здійснення запозичення обсягом 335,0 млн. грн.

Кошти залучаються з метою придбання основних фондів для комунальних підприємств, що забезпечують життєдіяльність міста; реалізації проектів капітального будівництва та реконструкції об'єктів міста, фінансування проектів для вирішення невідкладних соціальних питань та удосконалення інфраструктури міста, а також реструктуризація

¹ В I кварталі 2007 року фізичною особою було пред'явлено до погашення частину облігацій Одеської міської ради 1997 р. випуску на загальну суму 774,0 тис. грн., тож станом на 01.04.2007 року сума заборгованості за облігаціями внутрішньої місцевої позики 1997 року складає 2,2 млн. грн.

² На сьогодні ведеться активна робота по їх списанню.

³ Слід врахувати, що в суму прямого боргу не включено 5,0 млн. грн., претензії пред'явлені компанією Lindsel, і які сьогодні оскаржують ся в судовому порядку. У випадку, якщо судове рішення не буде прийнято на користь позивача, місто змушене буде сплатити цю суму та відшкодувати судові витрати.

⁴ До консолідованого боргу міста відносять прямі зобов'язання, прострочену кредиторську заборгованість та умовні зобов'язання (гарантії) місцевих органів влади, а також фінансові зобов'язання та прострочену кредиторську заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності.

120 млн. грн. облігацій внутрішньої місцевої позики 2005 року та 66,5 млн. грн. залишку за боргами КП «Одеські теплові мережі», сплату яких взяла на себе Одеська міська рада.

Слід зазначити, що після здійснення Одеської міською радою запозичення, прямий борг міста зростає на 66,0% порівняно з його обсягом на 01.01.2007 р., пряме боргове навантаження на бюджет міста, що затверджений на 2007 рік без урахування трансфертів, складе 20,6%, тоді як за результатами 2006 року воно становить 16,7%.

Висновок

Зважаючи на результати проведеного аналізу соціально-економічного розвитку та виконання бюджету міста Одеса за результатами 2006 року, рейтингове агентство прийняло рішення про підвищення кредитного рейтингу м. Одеси до «aaA-», прогноз стабільний.

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. В Шубіна.

**Ст. фінансовий аналітик відділу
муніципальних рейтингів**

К. М. Мамонова